

Г. А. Лебідь,
аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Університет митної справи та фінансів
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-3412-3888>

Л. В. Лисяк,
д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Університет митної справи та фінансів
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2948-7089>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.7.60

БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ: АКЦЕНТ НА МЕХАНІЗМИ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ

Н. Lebid,
Postgraduate student of the Department of Finance, Banking and Insurance, University of Customs and Finance
L. Lysiak,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, University of Customs and Finance

FISCAL POLICY OF FORMATION OF BUDGET INCOME: EMPHASIS ON TRANSFER PRICING MECHANISM

Стаття присвячена виокремленню етапів розвитку регуляторного інструментарію бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення та визначення заходів удосконалення його механізму для запобігання необґрунтованих, навмисних/ненавмисних втрат доходів бюджету. Визначено поняття механізму трансфертного ціноутворення. Прослідковано процес активізації заходів бюджетно-податкової політики щодо мінімізації втрат доходів бюджету внаслідок трансфертного ціноутворення. Виокремлено етапи розвитку регуляторних заходів бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення в Україні. Показано необхідність подальшого удосконалення нормативно-правового регламентування механізму трансфертного ціноутворення з урахуванням міжнародних стандартів, що активно здійснюється в Україні в останні роки та реалізацію заходів фінансово-податкового контролю. Зроблено висновок, що сучасна бюджетно-податкова політика має формувати адекватні/адаптивні інституційні умови формування доходів бюджету, зокрема у напрямі використання прогресивних методів фінансово-податкового контролю за механізмом трансфертного ціноутворення з узгодженням/урахуванням інтересів усіх учасників бюджетно-податкових відносин.

The article is dedicated to delineating the stages of development of regulatory measures in fiscal policy regarding transfer pricing and defining measures to improve its mechanism to prevent unjustified, deliberate, or unintentional revenue losses to the budget. It is determined that one of the important conditions for preserving/ensuring the financial stability of the budgetary system is strengthening the potential of direct taxation, which is particularly relevant in conditions of instability caused by adverse external factors and increased needs for funding the country's defense capability. It is emphasized that the timely and full receipt of taxes into

the budget depends on both the effectiveness of the state's budgetary and fiscal policy and the financial condition of enterprises, as well as the institutional conditions of economic activity. The essence of the transfer pricing mechanism is determined as a system of interconnected actions, measures, and instruments for establishing adequate prices for intra-corporate trade transactions between related economic entities. It is shown that operations involving transfer pricing require special attention from regulatory authorities and have the status of "controlled transactions." The methods chosen by economic entities in 2022 regarding the compliance of these operations with the "arm's length" principle are demonstrated. Traced is the process of intensifying measures of budgetary and fiscal policy aimed at minimizing revenue losses to the budget due to transfer pricing. The stages of development of regulatory measures in budgetary-tax policy regarding transfer pricing in Ukraine have been identified. The necessity for further refinement of the regulatory framework for the mechanism of transfer pricing, taking into account international standards actively implemented in Ukraine in recent years, is demonstrated. It is concluded that contemporary budgetary and fiscal policy should shape adequate/adaptive institutional conditions for budget revenue formation, particularly in the direction of utilizing progressive methods of financial and tax control over the transfer pricing mechanism, considering the interests of all participants in budgetary and tax relations. Therefore, the primary measures of budgetary and fiscal policy in the field of transfer pricing, given the current realities amid military actions in Ukraine, should be focused on gradually restoring comprehensive financial and tax control, activating Ukraine's involvement in automatic exchange of tax information between countries. This will contribute to improving the quality of tax revenue planning and execution for the country's budget (based on medium-term budget planning), adapting the tax base to changes in the macroeconomic environment, and implementing preventive actions against tax evasion, combating the emergence of newly created tax arrears.

Ключові слова: бюджетно-податкова політика, трансфертне ціноутворення, податок на прибуток, доходи бюджету, бюджетні витрати, збалансованість і стійкість бюджету, фінансово-податковий контроль

Key words: fiscal policy, transfer pricing mechanism, regulation of transfer pricing, corporate income tax, budget revenues, financial and tax control.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Виважено-адаптивна бюджетно-податкова політика держави, спрямована на адекватне як потребам поточному стану регулювання фінансових відносин, так і на перспективи їх розвитку та фінансові рішення, що спираються на наукові розвідки і достовірну інформацію є важливою умовою збереження фінансової стійкості бюджету.

Водночас, в умовах все більшої відкритості економіки та активізації і зростання обсягів господарських і економічних операцій, які здійснюють транснаціональні компанії та національні корпорації, які мають підрозділи та пов'язаних контрагентів як усередині, так і у різних країнах, актуалізується питання підвищення регулюючих заходів бюджетно-податкової політики щодо підвищення уваги до механізму трансфертного ціноутворення задля уникнення втрат бюджетних ресурсів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Різноманітні проблемні аспекти бюджетно-податкової політики при формування дохідної частини бюджету держави та механізми трансфертного ціноутворення досліджувалися як іноземними, так і вітчизняними вченими. Вагомий внесок у наукових здобутках вирішення зазначеної проблематики здійснили І. Лук'яненко [2], І. Луніна [3], Л. Сідельникова [9], М. Пасічний [5], І. Чугунов [11; 12], Хьюз Е. та Ніколлс В. [13], Кумар С., Панді Н., Чаттерджи А.Н., Панді Н. та Лім В.М. [14], та ін. Водночас, в умовах гострого дефіциту державного бюджету вагомим значення набуває подальше удосконалення регуляторних інструментів бюджетно-податкової політики у системі формування бюджетних ресурсів, зокрема регулювання механізмів трансфертного ціноутворення.

Таблиця 1. Підстави віднесення операцій до контрольованих за 2022 рік

Суб'єкт господарювання	Кількість
Постійні представництва	1
Перелік ОПФ КМУ	2
Перелік країн, визначених КМУ	8
Пов'язані особи	89

Джерело: [4].

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є виокремлення етапів розвитку регуляторних інструментів бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення та визначення заходів удосконалення його механізму для запобігання необґрунтованих, навмисних/ненавмисних втрат доходів бюджету.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Сучасні умови функціонування економіки та публічних фінансів країни зумовили посилення ролі бюджетів у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку країни. Бюджет виступає важливим інструментом державного регулювання економіки країни, відтак дієвий/адаптивний інструментарій формування дохідної частини бюджету є необхідною умовою ефективної сучасної бюджетно-податкової політики.

Головне завдання сфери фінансової системи, важливою складовою частиною якої є податкова система — це забезпечення достатніх фінансових ресурсів для стабільного функціонування держави [2; 3; 5]. Податкові надходження — основна частина валового внутрішнього продукту (далі — ВВП), яка перерозподіляється завдяки бюджетному механізму, отже визначає їх провідну роль у забезпеченні соціально-економічного зростання/розвитку країни. Власне рівень перерозподілу ВВП через бюджетно-податкову систему характеризує частка податкових надходжень зведеного, державного та місцевих бюджетів у ВВП. Виконання запланованої дохідної частини Державного бюджету України визначає його збалансованість, формує запас стійкості бюджетної системи.

Наразі відбувається зменшення обсягів надходжень до Державного бюджету України як через звуження бази оподаткування внаслідок війни на території країни (також скорочується частка податку на прибуток підприємств у структурі податкових надходжень зведеного бюджету [1]) через зростання випадків ухилення від оподаткування, що потребує удосконалення регулюючих коректив бюджетно-податкової політики.

Перші заходи регулювання трансфертного ціноутворення стосувалися становлення інституту трансфертного ціноутворення, введення необхідних понять тощо. Посилення уваги до регулювання трансфертного ціноутворення в Україні відбулося з 2013 року і більш системно охоплює і встановлює правила/вимоги щодо нього. Внесені зміни до Податкового кодексу України (далі — ПКУ). Так, основні засади трансфертного ціноутворення регламентуються ст. 39 Податкового кодексу [6]. Впродовж останніх чотирнадцяти років відбувається активна фаза подальшого удосконалення регулюючих заходів бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення.

Слід зазначити, що використання трансфертних цін транснаціональними компаніями (далі — ТНК) є проблемою міжнародного масштабу, адже їх заниження надає можливість перенаправляти загальні прибутки для оподаткування до країн із нижчими податками. У протидію цьому розроблений міжнародний проєкт ОЕСР та країн G20 з формування заходів мінімізації ризиків розмивання бази оподаткування і виведенню прибутку з-під оподаткування — BEPS (Base erosion and Profit Shifting). Цей проєкт справив суттєвий вплив на подальшу активізацію заходів бюджетно-податкової політики щодо регулювання системи трансфертного ціноутворення в Україні. З 2017 року Україна приєдналася до "Програми розширеного співробітництва в рамках ОЕСР" (і також взяла на себе зобов'язання Імплементції Плану дій BEPS, тобто обов'язок впровадити стандарт (мінімальний) цього плану для боротьби з розмиванням бази оподаткування і виведенням прибутку з-під оподаткування) [10].

Загалом визначаємо механізм трансфертного ціноутворення (МТЦ) як систему взаємопов'язаних дій, заходів та інструментів щодо устанавлення адекватних цін на внутрішньо-корпоративні торговельні операції між пов'язаними економічними суб'єктами. Цей процес стає необхідним у випадках, коли компанії, що мають спільних власників або контролюються однією і тією ж власною особою, здійснюють торгівлю товарами, послугами, правами власності тощо між собою. Це особливо важливо в умовах, коли ці частини компанії розташовані в різних країнах [13]. Зміни в цінах на товари та послуги можуть впливати на прибутковість, оподаткування та загальну конкурентоспроможність компанії.

Спонукальним підґрунтям і мотивом розвитку механізму трансфертного ціноутворення є економічні інтереси суб'єктів господарювання, держави та всього суспільства. Суб'єкти господарювання зацікавлені в оптимізації податкових зобов'язань і отриманні більшого прибутку, держава — у наповненні бюджету, суспільство — у підвищенні якості життя.

Операції, в яких встановлюються трансфертні ціни, вимагають особливої уваги контролюючих органів та мають статус "контрольованих операцій" [10]. Контрольовані операції, що визначені у ПКУ, мають бути об'єктами особливої уваги податкових органів внаслідок значних можливостей для суб'єктів господарювання щодо потенційно можливого приховування реальних їх обсягів. Тобто ці операції можуть впливати на об'єкт оподаткування (у даному випадку — податком на прибуток підприємств) платника податків у бік його зменшення.

Детально поняття "контрольовані операції" узагальнили у своєму науковому доробку Л.Сідельникова та О.Посаднева, як такі "...господарські операції платника податків, що можуть впливати на зменшення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств, в основному за рахунок здійснення операцій з пов'язаними особами або нерезидентами, що знаходяться у низькоподаткових юрисдикціях" [9]. Список низькоподаткових юрисдикцій визначено і опубліковано Кабінетом Міністрів України (КМУ) саме в 2013 році, який наступними роками змінювався і в остаточному вигляді налічує 79 країн. Це означає, що за певних умов зовніш-

ноекономічні відносини/операції з цими країнами мають контролювати трансфертне ціноутворення (надання звітності, документів з трансфертного ціноутворення, здійснювати обґрунтування трансфертних цін).

За 2022 рік в Україні надано 2,3 тисячі звітів про контрольовані операції на загальну суму таких операцій 2,2 трлн грн Основними підставами віднесення операцій до контрольованих були взаємовідносини з контрагентами — пов'язаними особами, контрагентами резидентами країн, установленими КМУ (низькоподаткові юрисдикції), операції з компаніями, що мають визначену КМУ організаційно-правову форму, а також постійні представництва (табл. 1).

У 2022 році суб'єктами господарювання задекларовано контрольовані операції більш ніж з 4,8 тисячами нерезидентів, з яких найбільша кількість належить до наступних країн: Швейцарія (35%), ОАЕ (7%), Німеччина (7%), Кіпр (7%), Нідерланди (6%), США (5%) та інші (33%).

Наказом Міністерства фінансів України від "Про затвердження Порядків встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу "витягнутої руки" (18.01.2022 № 19) розроблено та затверджено Порядки встановлення відповідності умов контрольованих операцій щодо сировинних товарів вимогам/принципу "витягнутої руки" (як світового стандарту трансфертного ціноутворення) (далі — Порядки).

Застосування Порядків врегулює наступні аспекти: визначення терміну контрольованої операції (дати укладання контракту чи переходу власності); визначення потенційно використовуваних зіставних операцій (внутрішні чи зовнішні); визначення та внесення коригувань до контрольованих операцій (для забезпечення зіставності).

Відповідно до чинного законодавства, суб'єкти господарювання використовували наступні методи встановлення відповідності принципу "витягнутої руки" (табл. 2).

Реалізація регуляторних заходів бюджетно-податкової політики сприяє зниженню випадків ухилення від оподаткування у сфері трансфертного ціноутворення. Так, впродовж 2015—2021 років за встановленими фактами невідповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" податковими органами України завершено 102 перевірки, за результатами яких зменшено збитки дохідної частини державного бюджету на 7,5 млрд. грн та дотрачено податок на прибуток у сумі 1,5 млрд грн.

Після скасування з 01.08.2023 року бізнесу податкових преференцій військового часу, що реалізовані через третю (спеціальну) групу єдиного податку, все ж продовжують діяти певні послаблення у контролі за трансфертним ціноутворенням, що "у майбутньому потенційно генеруватиме застосування схем мінімізації через цей податковий механізм" [9]. Наразі напочаток листопада 2023 року тривало 38 перевірок трансфертного ціноутворення. У 2023 році, в умовах продовження війни на території України на кінець року Державною податковою службою загалом завершено 104 перевірки принципу "витягнутої руки", що дозволило впродовж 2022—2023 років зменшити збитки надходжень бюджетних коштів на 0,19 млрд грн, збільшити надходження від податку на прибуток на 0,35 млрд грн. Таким чином дотримання принципу "витягнутої руки" та ме-

Таблиця 2. Можливі методи встановлення відповідності принципу "витягнутої руки" та структура їх застосування суб'єктами господарювання

Метод	Обрано суб'єктами господарювання, %		
	2021	2022	2023
порівняльної неконтрольованої ціни	61	60	60
чистого прибутку	35	36	35
ціни перепродажу	4	4	5

Джерело: [7].

тодів визначення трансфертних цін є важливим для належного надходження до державного бюджету податку на прибуток. Органи податкового контролю активно використовують інструменти, такі як метод порівняльної неконтрольованої ціни та інші методи визначення принципу "витягнутої руки", щоб перевірити, чи відповідають ціни в контрольованих операціях ринковим стандартам, що сприятиме уникненню штучному заниженню чи завищенню прибутку для оптимізації податкових зобов'язань.

Сучасна бюджетно-податкова політика має формувати адекватні/адаптивні інституційні умови формування доходів бюджету, зокрема у напрямі використання прогресивних методів фінансово-податкового контролю за механізмом трансфертного ціноутворення з урахуванням інтересів усіх учасників бюджетно-податкових відносин.

Важливість посилення фінансової стійкості/стабільності системи державних фінансів зумовлюють необхідність в активному задіянні механізмів/інструментів бюджетно-податкової політики. Узагальнюючи процеси розвитку механізму трансфертного ціноутворення в Україні, виокремимо відповідні етапи розвитку заходів бюджетно-податкової політики регулюючого впливу на трансфертне ціноутворення та їх характеристики (табл. 3).

Таблиця 3. Етапи розвитку регуляторних заходів бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення в Україні

Характеристика етапу розвитку (орієнтовний період)	Характеристика регуляторних заходів
Становлення (1994-2010 рр.)	Фрагментарність заходів (регулювання здійснювалося безсистемно, окремими нормативно-правовими актами, якими вводилися зокрема нові поняття щодо трансфертного ціноутворення)
Упорядкування (2010-2013рр.)	Формалізація інституційних умов/середовища, трансфертного ціноутворення (внесення змін до ПКУ - приєднання України до реалізації міжнародних Правил)
Активізації (2014-2021 рр.)	Активна подальша формалізація інституційних умов/середовища, трансфертного ціноутворення. Підвищення системності заходів (внесення подальших змін/удосконалень до ПКУ щодо трансфертного ціноутворення)
Послаблення (2022-2023 рр.)	Послаблення контролюючих заходів, введення податкових пільг в умовах війни, гальмування фінансово-податкового контролю

Джерело: складено авторами.

Виокремлені етапи розвитку регуляторних заходів бюджетно-податкової політики щодо трансфертного ціноутворення відображають формальну складову адекватних/адаптивних інституційних умов/середовища формування доходів бюджету з урахуванням інтересів учасників бюджетно-податкових відносин у сфері трансфертного ціноутворення.

Період Становлення (1994—2010 р.) відбувався до прийняття ПКУ, відтак, незважаючи на розвиток в Україні фінансово-промислових груп (далі — ФПГ) та міжнародних відносин, відмічається фрагментарність заходів бюджетно-податкової політики. Тобто інструменти регулювання застосовувалися безсистемно, окремими нормативно-правовими актами (якими вводилися зокрема нові поняття щодо трансфертного ціноутворення).

У період Упорядкування (2010—2013) власне починається зароджуватися процес формалізації інституційних умов/середовища трансфертного ціноутворення. Цей період характеризується прийняттям ПКУ, внесенням змін до нього, що відображають приєднання України до реалізації міжнародних Правил, пов'язаних з трансфертним ціноутворенням. Тобто відбувається упорядкування/становлення формальної складової інституційних умов/середовища в країні.

Період Активізації (2014—2021 рр.) — доволі тривалий період, під час якого поступово нарощувався вплив адаптивних бюджетно-податкових інструментів на функціонування механізму трансфертного ціноутворення. Цей період — самий продуктивний, водночас, процес не завершений, адже формальна складова інституційного середовища потребує подальшого удосконалення.

Період Послаблення (2022—2023 рр.) пов'язаний з суттєвими змінами загального стану країни, широкомасштабною війною, що спричинила руйнування чи взагалі знищення, тимчасову окупацію, крім інших, великих підприємств (так званих великих платників податків-учасників ФПГ). Для інших підприємств введено податкові пільги, послаблення контролюючих заходів, тобто відбулося гальмування фінансово-податкового контролю, тощо.

Зважаючи на сучасні реалії в умовах воєнних дій в Україні, дефіцит бюджетних коштів та їх гостра потреба на оборону, соціальні виплати, відновлення інфраструктурних об'єктів, основні заходи бюджетно-податкової політики у сфері трансфертного ціноутворення сьогодні мають бути сконцентровані на поступовому відновленні повноцінного фінансово-податкового контролю. Так, повернення контрольних дій щодо трансфертного ціноутворення у повному обсязі, як справедливо вважає Л. Сідельникова, необхідне, за винятком об'єктивних причин неможливості їх здійснення на окупованих територіях та у зонах ведення бойових дій [9]. Відновлення повноцінного фінансово-податкового контролю щодо трансфертного ціноутворення сприятиме покращенню якості планування/виконання податкових надходжень до бюджету країни; сприятиме адаптації оподаткування відповідно до змін макроекономічного середовища; реалізації превентивних дій з ухилення від оподаткування, виникнення новоствореного податкового боргу, удосконалення податкового адміністрування

(подальший розвиток сервісних функцій контролюючих органів).

Іншим першочергово важливим заходом/завданням є також активізація процесу долучення України до автоматичного обміну податковою інформацією між країнами. Це актуальне завдання бюджетно-податкової політики щодо регулювання механізму трансфертного ціноутворення особливо в умовах війни значно спростить процеси контролю не тільки для нашої країни, а і для країн-партнерів.

Тобто основні заходи бюджетно-податкової політики у сфері трансфертного ціноутворення з огляду на сучасні реалії в умовах воєнних дій в Україні мають бути сконцентровані на поступовому відновленні повноцінного фінансово-податкового контролю; активізації процесу долучення України до автоматичного обміну податковою інформацією між країнами. Це сприятиме покращенню якості планування та виконання податкових надходжень до бюджету країни (на основі середньострокового бюджетного планування); адаптації бази оподаткування відповідно до змін макроекономічного середовища; реалізації превентивних дій з ухилення від оподаткування, протидії виникнення новоствореного податкового боргу.

ВИСНОВКИ

Однією з важливих умов збереження/забезпечення фінансової стійкості бюджетної системи є зміцнення потенціалу прямого оподаткування, що особливо актуально в умовах нестабільності, викликаній несприятливими зовнішніми факторами, підвищеними потребами на фінансування обороноздатності країни. Своєчасне та повне надходження податків до бюджету, залежить як від ефективності бюджетно-податкової політики держави, фінансового стану підприємств, так і від інституційних умов господарювання. Механізм трансфертного ціноутворення — система взаємопов'язаних дій, заходів та інструментів щодо установа адекватних цін на внутрішньо-корпоративні торгівельні операції між пов'язаними економічними суб'єктами. В аспекті глобалізації, країни все більше співпрацюють у сфері обміну інформацією та податкової звітності, що може покращити ефективність заходів бюджетно-податкового регулювання оподаткування контрольованих операцій. Україна має прикласти всі зусилля, щоб долучитися до автоматичного обміну податковою інформацією між країнами, що значно спростить процес контролю за трансфертним ціноутворенням. У свою чергу підприємства мають підвищувати ефективність управління ризиками в контексті оподаткування контрольованих операцій, щоб уникнути /мінімізувати ризики податкового контролю.

Сучасна бюджетно-податкова політика має формувати адекватні/адаптивні інституційні умови формування доходів бюджету, зокрема у напрямі використання прогресивних методів фінансово-податкового контролю за механізмом трансфертного ціноутворення з максимально можливим узгодженням інтересів усіх учасників бюджетно-податкових відносин. Важливим аспектом є підвищення довіри платників податків до поведінки органів фіскальних інституцій, передбачуваності/прозорості формування/реалізації бюджетно-податко-

вої політики; формування адекватного/адаптивного інституційного середовища заходами бюджетно-податкової політики, зменшення трансакційних витрат при здійсненні бюджетно-податкового регулювання трансфертного ціноутворення, що є перспективою подальших наукових розвідок.

Література

1. Відкритий бюджет. Доходи бюджету. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>, (дата звернення: 19.01.2024).
2. Лук'яненко І., Сидорович М. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики: монографія. Київ: НАУКМА, 2014. 229 с.
3. Луніна І. О., Білоусова О. С., Фролова Н. Б. Конкурентоспроможність податкової системи в контексті розширення фіскального простору України. Економіка України. 2020. № 10. С. 34—53. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.202.10.034>.
4. Особливості контролю за трансфертним ціноутворенням в умовах воєнного стану. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/586570.html> (дата звернення: 19.01.2024).
5. Пасічний М. Д. Фінансова політика держави: монографія. Київ: КНТЕУ, 2019. 440 с.
6. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 18.01.2024).
7. Результати роботи ДПС щодо податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. Державна податкова служба України URL: https://tax.gov.ua/data/material/000/617/736361/Rezultati_roboti_TTS_01_12_2023.pdf (дата звернення: 18.01.2024).
8. Рекомендації з реалізації Плану дій з BEPS (мінімальні стандарти). Міністерство фінансів України, 2017. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua(1).pdf) (дата звернення: 23.01.2024).
9. Сідельникова Л.П., Посаднєва О. М. Орієнтири прийняття рішень про ухилення від оподаткування у трансфертному ціноутворенні. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2023. № 4 (87). С. 287—292.
10. Уманців Г., Шушакова І. Контрольовані операції з нематеріальними активами у контексті плану дій BEPS. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2021. № 1. С. 101—118.
11. Chugunov, I., Pasichnyi, M. Fiscal stimuli and consolidation in emerging market economies. Investment Management and Financial Innovations. 2018. Vol. 15 (4). Pp. 113—122. doi.org/10.21511/imfi.15(4).2018.09
12. Chugunov, I., Makohon, V., Titarchuk, M., Krykun, T. The budget policy of Ukraine under martial law. Public and Municipal Finance. 2023. Vol. 12 (1). Pp. 1—11. doi.org/10.21511/pmf.12(1).2023.01
13. Hughes E., Nicholls W. The different methods of TP: pros and cons. Tax Journal. 2010. Vol. 14. Pp. 118—126, URL: <http://www.taxjournal.com/tj/articles/different-methods-tp-pros-and-con>
14. Kumar S., Pandey N., Chatterjee A.N., Pandey N., Lim W.M. What do we know about transfer pricing?

Insights from bibliometric analysis. Journal of Business Research. 2021. Vol. 134. Pp. 275—287.

References:

1. openbudget (2024), "State budget web portal for citizens. Budget revenues", [Online], available at: <https://openbudget.gov.ua/> (accessed 19.01.2024).
2. Luk'yanenko, I. and Sydorovych, M. (2014), Byudzheto-podatкова polityka Ukrayiny: novi vyklyky [Budget and tax policy of Ukraine: new challenges], NAUKMA, Kyiv, Ukraine.
3. Lunina, I.O., Bilousova, O.S. and Frolova, N.B. (2020), "Competitiveness of the tax system in the context of expanding the fiscal space of Ukraine". Ekonomika Ukrainy, vol. 10, pp. 34—53. doi.org/10.15407/economyukr.202.10.034.
4. State Tax Service of Ukraine. (2024), "Peculiarities of transfer pricing control under martial law", Available at: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/586570.html> (accessed: 19.01.2024).
5. Pasichnyi, M. D. (2019), Finansova polityka derzhavy [Financial policy of the state], KNTU, Kyiv, Ukraine.
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Accessed 18.01.2024).
7. State Tax Service of Ukraine (2024), "The results of the work of the DPS regarding tax control on transfer pricing", available at: https://tax.gov.ua/data/material/000/617/736361/Rezultati_roboti_TTS_01_12_2023.pdf (Accessed 18.01.2024).
8. Ministry of Finance of Ukraine (2017), "Recommendations for the implementation of the BEPS Action Plan (minimum standards)", available at: [https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua(1).pdf) (Accessed 23.01.2024).
9. Sidelnykova, L.P. and Posadnieva, O. M. (2023), "Guidelines for making decisions about tax evasion in transfer pricing", Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu, vol. 4 (87), pp. 287—292.
10. Umantsiv, H. and Shushakova, I. (2021), "Controlled transactions with intangible assets in the context of the BEPS action plan", Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovelnoekonomichnoho universytetu, vol. 1, pp. 101—118.
11. Chugunov, I. and Pasichnyi, M. (2018), "Fiscal stimuli and consolidation in emerging market economies", Investment Management and Financial Innovations, vol. 15 (4), pp. 113—122. doi.org/10.21511/imfi.15(4).2018.09
12. Chugunov, I., Makohon, V., Titarchuk, M. and Krykun, T. (2023), "The budget policy of Ukraine under martial law", Public and Municipal Finance, vol. 12 (1), pp. 1—11. doi:10.21511/pmf.12(1).2023.01
13. Hughes, E. and Nicholls, W. (2010), "The different methods of TP: pros and cons", Tax Journal, vol. 14, pp. 118—126, available at: <http://www.taxjournal.com/tj/articles/different-methods-tp-pros-and-con> (accessed 19.01.2024).
14. Kumar, S., Pandey, N., Chatterjee, A.N., Pandey, N. and Lim, W.M. (2021), "What do we know about transfer pricing? Insights from bibliometric analysis", Journal of Business Research, vol. 134, pp. 275—287.

Стаття надійшла до редакції 23.03.2024 р.